

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Ex opinione probabili, parag. 8

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

Delbene, Leand. Bardoni, aliosque.

fessarium nunquam approbatum, Episcopum nunquam electum, Parochum, iudicem, Tabellionem, ceterosque similes mere intrusos, multo magis Sacerdotem approbatum ad confessiones excipiendas pro uno anno, eo finito, vel pro tempore incerto ad beneplacitum, v.g. Episcopi, posita, sed nondum scita revocatione, Vicarium Generalem defuncto ejus Episcopo, Patronum, qui verè Jus patronatus non habet, &c. si adit error communis circa ejusmodi officia, licet officia, ne ex putativo quidem colore habeant, validè absolvere, Jurisdictionem exercere, assistere matrimonio, sententias ferre, præsentare, &c. ac si dicto errori communi titulus coloratus esset adnexus, quia solum communem errorem sufficere probabile est.

§. VIII.

De Acquisitione Jurisdictionis ex opinione probabilis.

1. **S**I Sacerdos ex opinione probabilis, putans se posse ministrare Sacramentum Pœnitentiæ, de facto ministrat; validè administrat, quasi ab illa opinione probabilis certam, & indubitam acquirat Jurisdictionem? Idem quæro de similibus actibus indigentibus Jurisdictione sibi collata ad eorum valorem, si ii exhibeantur ex opinione probabilis.

2. **N**egativè respondent non pauci, ita ut non nemo ex illis dicat, contrariam opinionem esse valdè dubiam, non nemo autem, nullo fundamento probari. Rationes principaliores sunt duæ. Altera, quia, quamvis in jure concedatur, ut modo vidimus, Jurisdictione, existente errore communi, & titulo colorato, nunquam tamen invenies in jure eam concedi ex sola opinione probabilis. Altera, quia non possumus argumentari à pari, quod conceditur propter dictum errorem, titulumque, non possumus inferre, quod concedatur etiam ex opinione probabilis; Satis enim hæc diversa sunt, cum in priorè adsit error multorum, quamvis putativus, at in posteriorè opinio illa probabilis est, solum apud paucos sapientes, & ex altera parte ex nullo vestigio adsit in illa titulus ultimus.

3. Nihilominus affirmativè respondent

merito alii plures, & ita certum id putant, b Th. San. ut Verricelli l. c. afferat, contrariam, hoc est, de matr. l. prædictam num. 2. opinionem esse improbabilem, & falsam: quod certè nimis exaggeratè dictum est, cum probabilitate sua illam pollere, non sit negandum. Ratio hujus sententiæ, quàm ut probabiliorè sequimur, est, quia constat apud omnes, universalem Ecclesiæ consuetudinem conferre jurisdictionem, seu esse signum jurisdictionis collatæ, ut clarè habetur in jure: sed ex universali Ecclesiæ consuetudine omnes sacerdotes (excipe paucos, & hos nimis timidos, vel indoctos nimis) absolunt cum jurisdictione probabilis; ergo, &c. Minor probatur ex testimonio Suarii, & Delugo, qui aliàs nobis contrarii sunt. Suar. d. sic habet: Est autem universalis Ecclesia usus, ut Sacerdotes securè utantur hujusmodi jurisdictione probabilis in hujus Sacramenti administratione. Delugo e sic: Est praxis, & usus communis omnium Confessariorum, qui cum jurisdictione probabilis absolunt. Merito ergo Castropalaus sic disertè nostram sententiam confirmat. Quando adest probabilis opinio absolvendi à Re-servatis, & à censuris, & assistendi Matrimonio, nullo morali periculo se exponit Minister irritum faciendi Sacramentum, quia licet ex Privilegio jurisdictionem non habeat, habet tamen ex tacito consensu Ecclesiæ, & ratihabitione de præsentibus, suppleto jurisdictionem, ne tot actus irriti sint. Est post citatos Suar. Lessium, Th. Sanchez, c. c. Coninck, Pontium, Bonacinam, sic addit. Omnes enim ii, alique affirmant, operantem ex opinione probabilis habere jurisdictionem, illam habere certissimam, sicuti haberet, qui ex errore vulgi, & titulo præsumpto operaretur.

4. Ad primam ergo rationem in contrarium, Respondeo. Nostram doctrinam non fundati immediate in aliquo Jure, sed in consuetudine, quæ Juri æquivalet, ut jam modò vidimus.

5. Ad posteriorem Respondeo dupliciter. Primò, quicquid sit, an in opinione probabilis adsit error communis, & titulus, nam nostra argumentatio solum ea est, ut sicuti error communis, titulusque coloratus tradit Jurisdictionem ex l. Barbarius; ita opinio probabilis de Jurisdictione illam tradit ex tacito consensu Ecclesiæ, & firma consuetudine.

6. Respondeo Secundò. Cum Verricelli latissi-

a Verric. l. c. a latissimè hanc secundam responsionem prosequente, etiam in casu nostro adesse errorem communem, quia omnes ferè Confessarii securè absolvent ex opinione probabili, omnesque Fideles securè absolventur. Et certè nisi securè absolverentur, quæ turbatio esset in conscientiis Fidelium; si ii dubitarent de sua absolutione à suis Confessariis prudenter data? Hanc ergo communem persuasionem Sacerdotum, & pœnitentium, si tu appelles errorem communem, ego non refragabor, nam sic communem errorem, & quem tu exposcis, in te nostra jam habebimus.

Præterea, quamvis modo dixerimus, solum errorem communem satis esse ad conferendam Jurisdictionem, tamen, nec abest ab opinione probabili titulus, siquidem adest auctoritas Ecclesiæ per communem praxim satis nobis explicata, dans Jurisdictionem operanti ex opinione probabili; quid enim aliud est Titulus, nisi voluntas Superioris se explicantis, conferre alicui potestatem aliquam moralem?

An ex probabili opinione unius Doctoris, & ex probabilitate solius facti conferatur Jurisdictio?

b Aversa q. 16. de j. c. 5. c. Salas p. 2. T. 1. tr. 8. de confes. s. 2. 7. nu. 286. 7. Aversa b & Salas e affigunt duas limitationes doctrinæ jam jam allatæ, nam Primò, ajunt, eam admitti solum debere, quando adest opinio probabilis, quæ talis existimetur communiter à doctis, non autem admitti posse, quando solum alicui privato ea probabilis apparet.

8. Secundò, ajunt, intelligi debere nostram doctrinam, quando opinio probabilis est circa jus, v. g. an privilegium meum extendatur ad absolvendum hos vel illos casus, non verò quando probabilitas est circa aliquod factum particulare; v. g. an hic, & nunc Episcopus dederit mihi facultatem excipiendi confessiones, vel absolvendi à reservatis, &c.

9. Verùm hæc limitationes ingerunt scrupulos, & ferè evertunt eam sententiam, quam ipsi probabilem appellant. Ratio est, quia rationes, quæ persuadent nostram sententiam, absintè persuadent, & sine limitatione. Undè contra priorem limitationem, sic disertè loquitur l. c. numer. 15. Verricelli: Quomodo cumq; opinio sit probabilis, siue extrin-

secè propter auctoritatem Doctorum, siue intrinsecè propter solida fundamenta de novo ab uno docto viro considerata, sicuti licitè ex tali probabilitate absolvit, ita, & validissimè. Et merito, quia semper Populus accedit bona fide, & cum errore communi. Ergo non debet decipi, seu frustrari à fructu Absolutionis.

10. Contra posteriorem, sic idem num. 10, concludit, Quare eadem omnino ratio est in casu nostro, (intellige in opinione probabili, de qua erat locutio) circa jus, ac circa factum, nam uterque error est inculpabilis, & cavendi à Populo nequit. Hæc Verricelli. Et vide ingeniorum diversè sentientium varietatem; Aversa prædictus recipit nostram doctrinam in probabilitate Juris, & non in probabilitate facti, d Mascardus recipit in probabilitate facti, non in probabilitate Juris, Verricelli, quem nos sequimur, in utraque, & quidem merito, quia est eadem in utraque ratio.

d Masc. conf. 648. cui addo Glossam in dict. lege Barbarius.

§. IX.

De acquisitione Jurisdictionis ex Subdelegatione.

1. Subdelegatio Jurisdictionis tunc habetur, quando Delegatus, qui habuit immediatè à Superiore potestatem, eandem alteri tertio concedit; Et licet videatur id nunquam fieri posse ex illo universali Axiomate, Delegatus subdelegare non potest; nihilominus quia Doctores multis modis limitant dictum Axioma, præsertim quando Delegatus est à Summo Pontifice, & quando est ad universitatem causarum, ut distinctius videre est apud Sanc. e, idèdè quamvis nostrum non sit de cæteris agere, tamen necessaria dicere in nostra materia de Jurisdictione ad absolvendum, nostrum omnino est. Quoniam autem tota res hæc à voluntate illius ordinarii, qui te immediatè delegavit, pender; potuit enim ita te delegare, ut potestatem haberes alios subdelegandi, & potuit, ut non haberes, idcirco merito inquirimus, quando nam hoc erit, quando non ita?

c Sanc. l. 3. de matr. d. 31.

Respondeo. Habe hæc tria documenta pro nostro instituto breviter.

2. Documentum primum. Nisi expressè Superior te deleget ad absolvendum cum prædicta potestate subdelegandi, vel nisi confe-